

MIPRO uvodi strojnu transjezičnu komunikaciju za brži strukovni i društveni razvoj

Jezik je osnovno sredstvo čovjekova razumijevanja stvarnosti i njegove mogućnosti da drugim članovima zajednice prenese svoje misli. U samostalnim nastancima i stalnoj prilagodbi što učinkovitijem prenošenju znanjâ, vještinâ, vijestî i misli u pojedinim društvenim skupinama, razvio se veoma velik broj ljudskih jezika. Rodivši se u nekoj jezičnoj okolini, čovjek svoj prvi prozor u svijet, svoj unutarnji ustroj toga viđenja stvarnosti, društvene i prirodne, stvara kroz učenje svoga materinjea jezika.

Na svijetu je trenutačno zabilježeno postojanje 7139 jezika, iako se, nažalost, taj broj naglo smanjuje, jer rijetki jezici prečesto izumiru. Tome je izumiranju uzrok oduvijek bio jezično osvajanje i naknadna prilagodba. Razni su načini jezičnoga osvajanja, ponekad nasilno, a ponekad po utjecaju nekoga jezika u nekome području. U Europi dvije su tisuće godina gotovo sva službena, vjerska, znanstvena, pa čak često i osobna pisanja bila na Latinskome, koji je, uostalom, s puno truda zamijenio ranije vladajući Grčki. Nakon buđenja narodnosnih osjećaja, pa time i razumijevanja jedinstvene vrijednosti njihovih narodnih jezika, većinom tijekom devetnaestoga stoljeća, Latinski veoma brzo biva zamijenjen narodnim jezicima. No tada se ponovno pojavljuju jezici koji vladaju nekim područjem. Njemački postaje jezik filozofije, a Francuski jezik diplomacije, u pomorstvu Talijanski vlada Sredozemljem, a Malajski Indijskim oceanom, da bi tijekom dvadesetoga stoljeća Engleski, jezik već osvajanjima veoma proširen po svijetu, tehnološkom dominacijom, izuzetno krajem tisućljeća poduprtom razvojem Interneta, postao u današnjici, tragično, već i djelomično sredstvo međusobne intimne dopiske. Filozofija, znanost, diplomacija, vještine, znanje... sve je to dostupno znanjem Engleskoga. A malo je toga uistinu dostupno stotinama milijuna ljudi samo u Europi, kojima je njihov Materinji jezik uspostavio temeljni ustroj razumijevanja svijeta i društva.

Takvo stanje jezične vladavine bitno narušuje mogućnosti širokoga društvenoga sudjelovanja u glavnim događajima, političkima, društvenima, znanstvenima, privrednima, zbog, potpuno razumljivoga, velikoga postotka ukupnosti naroda koji ne vladaju tim "vladajućim" jezikom, u današnjici Engleskime. Vladanje jezikom za potrebe djelatnoga sudjelovanja u međusobnoj razmjeni složenih misli zahtijeva puno usmjerenoga truda učenja, a i znanje stranih jezika često se, iz raznih razloga, ne poklapa s tim "vladajućim" jezikom.

No u današnje se vrijeme, naglim razvojem stvarne strojne inteligencije, otvaraju vrata i svim onim jezicima koji nisu, u ovome trenutku, Engleski. Strojna inteligencija koja ima sposobnost razumijeti izgovoreni ili pisani tekst na nekome jeziku, te temeljem toga razumijevanja značenja i oblika u tome jeziku prevesti to značenje i oblike izrečenoga na neki drugi jezik, izgovorivši ili ispisavši prijevod brzinom pravoga simultanoga prevoditelja, konačno otvara ta jezična vrata svim materinjim jezicima.

Društvene su posljedice takovoga izjednačavanja vrijednosti svih govornika raznih jezika nepregledne u budućnosti razvoja znanjâ, znanosti, društvenih i osobnih odnosâ itd., jer omogućuju vladavinu jednakosti prava i mogućnosti sudjelovanja u razvoju civilizacije, te bitno proširuju zajedničku mogućnost sagledavanja svih problema i rješenja.

U novim okolnostima razvoja MIPRO, rabeći najnoviju AI tehnologiju, strojnu transjezičnu komunikaciju, primjenjujem i pokazuje kako se tehnologija može koristiti za premošćivanje jezičnih razlika i stvaranje

inkluzivnijega okruženja. Ova inicijativa korak je naprijed u poštivanju i promicanju jezične raznolikosti, usklađujući se s vizijom i odrednicom Europske unije o punoj jezičnoj ravnopravnosti u svim sferama. S time u svezi otvara se čitav niz novih znanstveno-tehnoloških izazovâ koji će ubrzati i proširiti razvoj i moć narodnih jezika u društvu i civilizaciji u cijelosti. U tome pogledu ulazimo u niz novih tematskih usmjerenjâ, od kojih navodimo slijedeće:

- **Univerzalna komunikacija:** Razvoj univerzalnih komunikacijskih platformi koje omogućuju trenutnu i preciznu razmjenu informacija između svih jezika, uklanjajući barijere u globalnoj komunikaciji.
- **Razbijanje jezične hegemonije:** Uporaba strojne inteligencije za promidžbu i očuvanje manjih jezika, potičući ravnotežu moći među jezicima i smanjujući dominaciju nekoliko velikih jezika.
- **Jezična simbioza:** Razvijanje međujezičnih sustava koji omogućuju jezicima da koegzistiraju i međusobno se obogaćuju, povećavajući kulturnu i lingvističku raznolikost.
- **Transjezičnost:** Razvoj sustava koji omogućuju fluidnu upotrebu više jezika u jednome razgovoru, bez gubitka značenja ili konteksta. Uvođenje tehnologija koje omogućuju trenutni prijelaz između jezika, omogućujući ljudima da komuniciraju bez jezičnih prepreka u stvarnom vremenu.
- **Instant prevođenje na globalnoj razini:** Tehnologija koja omogućuje trenutni prijevod između svih svjetskih jezika, čime se uklanjaju jezične barijere i potiče globalna komunikacija.
- **AI kao promotor jezične raznolikosti:** Strojna će inteligencija igrati ključnu ulogu u očuvanju ugroženih jezika. Kroz digitalizaciju i integraciju u prevoditeljske alate, AI će pomoći očuvanju ukupnoga ljudskoga jezičnoga naslijeđa i osigurati njegovo mjesto u budućem društvu.
- **Kulturološka sinergija:** Jezična jednakost, pa time i svejezična simbioza potaknut će dublju kulturnu sinergiju, omogućujući ljudima da lakše usvajaju i integriraju elemente različitih kultura. Ovo će dovesti do stvaranja globalnoga kulturnoga mozaika koji je bogatiji i raznovrsniji.
- **Edukacija budućnosti:** Obrazovni sustavi transformirat će se kako bi uključili višejezično obrazovanje od najranijih godina. Djeca će odrastati s prirodnim osjećajem za jezičnu raznolikost, razvijajući vještine koje će ih pripremiti za globalno tržište rada.
- **Empatija i razumijevanje:** Povećana jezična simbioza dovesti će do većega međusobnoga razumijevanja i empatije među ljudima različitih kulturnih pozadina. To će smanjiti društvene tenzije i potaknuti globalnu koheziju.
- **Ekonomija jezične inovacije:** Tržište će svjedočiti porastu startupa i tehnoloških rješenja fokusiranih na jezičnu integraciju i prevoditeljske usluge, stvarajući nove ekonomske prilike i radna mjesta u polju jezičnih tehnologija.

U narednom periodu razvoja za očekivati je veliki napredak i utjecaj u svim ovim tematskim područjima, promjenu koja će uveliko promijeniti narav i bit ljudske komunikacije uvođenjem strojne transjezičnosti.